

Att**Organ**-----
Regionfullmäktige**Plats**

Fullmäktigesalen, Stadshuset, Västerås

TidpunktTisdagen den 19 november 2019
-----**§ 145 Motion om att se över ersättningssystemet/kapiteringen till primärvården**

RV190134

Hans Jansson (V) föreslår i en motion inkommen 2019-01-17 att Region Västmanland skyndsamt och vetenskapligt utreder/undersöker om ersättningssystemet ger den effekt det är tänkt, samt att resultatet av utredningen/undersökningen används som underlag till eventuella förändringar i ersättningssystemet.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till regionstyrelsen för yttrande, RF 2019-02-19 § 7 d).

Regionstyrelsens yttrande

Motionären beskriver utvecklingen över tid och uppbyggnaden av den fasta delen med dess tre komponenter: åldersviktning, ACG (=vårdtyngd via diagnoser) och CNI (Care Need Index).

De senaste omfattande förändringarna av regionens ersättningsmodell gjordes 2016. En del bestod av att ersätta täckningsgrad med ett avståndstillägg, där mer perifera vårdcentraler fick en ökad ersättning för sitt mer omfattande akutuppdrag, som de har till följd av att de ligger längre från sjukhus/akutsjukhus. Denna ändring fick stor acceptans, då den är relevant och ej påverkbar (objektiv).

Den andra ändringen innebar att antalet parametrar som påverkar Care Need Index ändrades från sju till fyra. Det innebar en förstärkt omfördelningseffekt så att socioekonomiskt tunga vårdcentraler som Bäckby, Capio Vallby och Oxbacken fick högre ersättning på bekostnad av att vårdcentraler med lågt CNI tappade motsvarande intäkter.

Motionen skrevs i ovan beskrivna kontext för knappt ett år sedan. Sedan dess har mycket hänt inom området styrning och ledning av hälso- och sjukvården. Det har bland annat kommit delbetänkanden från flera statliga utredningar som har till uppdrag att se över hälso- och sjukvårdens framtida styrning.

Motionären ställer i motionen en i sammanhanget mycket relevant fråga – kompenserar det ersättningssystem som idag används för skillnader i vårdtyngd och socioekonomiska förutsättningar? Därtill pekar motionären, helt korrekt, på att det finns stora skillnader mellan hur ersättningssystemet inom Region Västmanland är uppbyggt i jämförelse med andra närliggande regioner. Motionären uttrycker också önskemål kring att vetenskapligt utvärdera om det system som används i Västmanland är rätt konstruerat.

2019-11-19

Den statliga utredaren Anna Nergård säger i sitt första delbetänkande (SOU 2018:39 "God och nära vård – en primärvårdsreform") att "Det finns inte några optimala lösningar, varför litteraturen ofta rekommenderar en kombination av principer samt att aktiviteter bland utförare följs upp."

I utredningen "Styrning och vårdkonsumtion ur ett jämlikhetsperspektiv" (SOU 2018:55) som leddes av Göran Stiernstedt, konstateras att "det är svårt att veta om styrsystemen främjar en jämlik och behovsbaserad vård".

I utredningen "Digifysiskt vårdval" (SOU 2019:42) som presenterades alldeles nyligen, finns rekommendationer till regionerna om ett reformpaket innehållande en digifysisk vårdreform. Utredaren föreslår i sin utredning omfattande förändringar i styrningen av framtidens primärvårdsystem. Han pekar på vikten av att skapa ett primärvårdsystem som tar sin utgångspunkt i en jämlik, behovsbaserad vård som erbjuder bättre kontinuitet, genom att patienten knyts till namngiven läkare. Det blir också en viktig del i omställningen till en mer nära vård.

För att kunna infria dessa rekommendationer, behöver ersättningsystemet ses över och utformas annorlunda.

Mot bakgrund i ovanstående resonemang stöder regionstyrelsen motionärens yrkande om att ersättningsystemet för primärvårdsprogrammet behöver ses över.

Motionärens andra yrkande handlar om att resultatet av utredningen/undersökningen används som underlag till eventuella förändringar i ersättningsystemet.

I utredningen "Digifysiskt vårdval" betonas behovet av att säkerställa möjligheterna till en mer jämlik vård. Utredningen har därmed fått i uppdrag att, med utgångspunkt i tillitsbaserad styrning, överväga vilka styrsystem som bäst främjar måluppfyllelse samt föreslå förändringar i ersättnings- och finansieringsmodeller.

Regionstyrelsen vill därför avvakta slutbetänkandet och därefter utforma Region Västmanlands primärvårdsprogram samt ersättningsystem.

I ärendet yttrar sig

Hans Jansson (V), Tomas Högström (M), Helena Hagberg (L) och Elisabeth Wäneskog (KD).

I ärendet yrkar

Hans Jansson (V), Tomas Högström (M) och Elisabeth Wäneskog (KD) yrkar bifall till motionen i dess helhet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag mot Hans Janssons m fl yrkande och finner att fullmäktige beslutat enligt regionstyrelsens förslag.

Hans Jansson begär votering.

Ordföranden meddelar följande omröstningsordning: JA för bifall till regionstyrelsens förslag, NEJ för bifall till motionen. Fullmäktige godkänner omröstningsordningen.

Omröstningsresultat

2019-11-19

Bilaga 14

Omröstningen utfaller med 38 JA-röster och 38 NEJ-röster. En ledamot är frånvarande. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst enligt kommunallagen. Eftersom ordförande har röstat NEJ har fullmäktige därmed beslutat att bifalla motionen i dess helhet.

Fullmäktiges beslut enligt regionstyrelsens förslag

1. Motionen bifalls.

Paragrafens slut -----

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare
Justerat 2019-11-26

Anderas Weiborn
Ordförande

Ingvar Jonsson
Justerare

Mikael Andersson Elfgren
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2019-10-29 intygas:

Rätt utdraget intygas 2019-11-26

Eva Wilhelmsson